

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 70/14

U Luxembourggu 13. svibnja 2014.

Presuda u predmetu C-131/12
Google Spain SL, Google Inc. / Agencia Española de Protección de Datos,
Mario Costeja González

Operater internetskog pretraživača snosi odgovornost za obradu koju provodi nad osobnim podacima koji se pojavljuju na mrežnim stranicama što su ih objavile treće osobe

Stoga se osoba čiji se podaci obrađuju može obratiti izravno operateru pretraživača ili, ako on ne postupi po njezinom zahtjevu, nadležnom tijelu kako bi osigurala da se s popisa rezultata prikazanog nastavno na pretragu izvršenu po njezinom prezimenu, pod određenim uvjetima, uklone poveznice prema mrežnim stranicama koje sadrže informacije koje se na nju odnose

Jedna direktiva Unije¹ ima za cilj zaštitu temeljnih prava i sloboda fizičkih osoba (posebno njihovog prava na privatnost) u vezi s obradom osobnih podataka kao i uklanjanje prepreka slobodnom protoku takvih podataka.

M. Mario Costeja González, španjolski državljanin, podnio je 2010. godine kod Agencia Española de Protección de Datos (španjolska agencija za zaštitu podataka, u daljnjem tekstu: AEPD) prigovor protiv La Vanguardia Ediciones SL (izdavača visokotiražnih dnevnih novina, osobito u Kataloniji) kao i protiv Googlea Spain i Googlea Inc. M. Costeja González istaknuo je da bi korisnici interneta prilikom unošenja njegovog imena u internetski pretraživač grupe Google (Google Search) dobivali poveznice prema dvjema stranicama dnevnika La Vanguardia iz siječnja i ožujka 1998. Na tim se stranicama nalazio oglas za dražbenu prodaju nekretnina povezanu s ovrhama radi naplate dugova M. Costeja González iz područja socijalnog osiguranja.

Svojim je prigovorom M. Costeja González zatražio, s jedne strane, da se La Vanguardiji naloži brisanje ili izmjena navedenih stranica (kako se na njima više ne bi pojavljivali njegovi osobni podaci) ili pak primjena određenih alata internetskih pretraživača radi zaštite tih podataka. S druge je strane zatražio da se društvu Google Spain ili Google Inc. naloži brisanje ili prikrivanje njegovih osobnih podataka kako se oni više ne bi pojavljivali u rezultatima pretrage i poveznicama La Vanguardije. M. Costeja González u tom je kontekstu naveo da je ovrha u kojoj je on bio ovršenik u potpunosti okončana prije više godina i da je od tada njezino navođenje lišeno svake relevantnosti.

AEPD odbio je navedeni prigovor u dijelu koji se odnosio na La Vanguardiju, ocjenjujući da je njezino objavljivanje informacija o kojima je riječ bilo zakonski opravdano. Nasuprot tome, isti taj prigovor usvojen je u dijelu u kojem je bio usmjeren protiv društava Google Spain i Google Inc. AEPD je od tih dvaju društava zahtijevao poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi sporne podatke povukao iz svojeg indeksa osobnih podataka i onemogućio im pristup u budućnosti. Google Spain i Google Inc. pred Audiencia Nacional (Španjolska) uložili su dvije odvojene žalbe protiv navedene odluke sa zahtjevom da se poništi AEPD-ova odluka. U tom je kontekstu navedeni španjolski sud uputio niz pitanja Sudu.

U svojoj presudi donesenoj na današnji dan Sud je kao prvo utvrdio da pretražujući internet na automatiziran, stalan i sustavan način u potrazi za informacijama koje su na njemu objavljene operater pretraživača „prikuplja“ podatke u smislu navedene direktive. Osim toga, Sud smatra da

¹ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.).

operater „vraća“, „snima“ i „organizira“ te podatke u okviru svojih programa indeksiranja te ih potom „pohranjuje“ na svojim poslužiteljima i u određenim slučajevima „otkriva“ i „stavlja na raspolaganje“ svojim korisnicima u obliku popisa rezultata. S obzirom na to da su te operacije na izričit i bezuvjetan način navedene u Direktivi, mora ih se kvalificirati „obradom“, bez obzira na činjenicu da ih operater pretraživača jednako primjenjuje i na druge vrste informacija različite od osobnih podataka. Osim toga, Sud podsjeća da operacije navedene u Direktivi treba kvalificirati kao obradu čak i kada se odnose isključivo na informacije koje su u identičnom obliku već objavljene u medijima. Opće odstupanje od primjene u takvom bi slučaju tu direktivu uvelike lišilo smisla.

Osim toga Sud smatra da se operatera pretraživača mora smatrati „nadzornikom“ obrade u smislu Direktive zato što on utvrđuje svrhe i načine te aktivnosti. U tom pogledu Sud ističe da, u mjeri u kojoj se aktivnost pretraživača nadovezuje na aktivnost urednikâ mrežnih stranica te može znatno utjecati na temeljna prava na privatnost i na zaštitu osobnih podataka, operater tog pretraživača mora u okviru svojih odgovornosti, nadležnosti i mogućnosti osigurati da ta aktivnost zadovoljava uvjete iz Direktive. Samo će na taj način njome predviđena jamstva moći razviti svoj puni učinak te će biti moguće na učinkovit i potpun način ostvariti zaštitu osoba čiji se podaci obrađuju (a osobito zaštitu njihovog prava na privatnost).

Kada je riječ o području teritorijalne primjene Direktive, Sud je primijetio da je Google Spain društvo kći Googlea Inc. u Španjolskoj te stoga ima „poslovni nastan“ u smislu Direktive. Sud odbacuje argument prema kojem se obrada osobnih podataka od strane Google Searcha ne odvija u okviru njegovih aktivnosti u Španjolskoj. U tom pogledu Sud smatra da, kada se obrada osobnih podataka provodi za potrebe pretraživača koji iskorištava poduzetnik koji ima sjedište u trećoj zemlji, ali ima poslovni nastan u državi članici, ta se obrada izvršava „u okviru aktivnosti“ tog poslovnog nastana u smislu Direktive, ako on u toj državi članici ima za cilj promociju i prodaju oglašivačkih prostora na pretraživaču, a koji služe za naplatu usluge koju pretraživač nudi.

Što se tiče opsega odgovornosti operatera pretraživača, Sud zaključuje da je on, pod određenim uvjetima, obvezan izbrisati s popisa rezultata, prikazanog nastavno na pretragu izvršenu po prezimenu osobe, poveznice prema mrežnim stranicama koje su objavile treće stranke i koje sadrže informacije u vezi s tom osobom. Sud pobliže određuje da takva obveza može postojati i pod pretpostavkom da to prezime ili te informacije nisu prethodno ili istodobno izbrisani s tih mrežnih stranica i to, ako je primjenjivo, čak i kad je njihovo objavljivanje na navedenim stranicama samo po sebi zakonito.

U tom kontekstu Sud naglašava da obrada osobnih podataka od strane takvog operatera omogućava svakom korisniku interneta da, u slučaju pretraživanja prezimena fizičke osobe, s popisom rezultata dobije i strukturiran prikaz informacija koje se odnose na tu osobu i koje je moguće pronaći na internetu. Osim toga Sud naglašava da se te informacije potencijalno dotiču mnogobrojnih aspekata privatnosti, a bez navedenog pretraživača ne bi mogle ili bi vrlo teško mogle biti međupovezane. Korisnici interneta mogu na taj način utvrditi više ili manje detaljan profil istraživane osobe. Nadalje, učinak miješanja u navedena prava osobe čiji se podaci obrađuju umnožen je važnom ulogom koju u modernom društvu imaju internet i pretraživači, koji informacijama sadržanima u takvom popisu rezultata daju sveprisutan značaj. Imajući u vidu moguću težinu takvog miješanja, ono ne bi moglo, prema mišljenju Suda, biti opravdano samo ekonomskim interesom operatera takvog pretraživača u obradi podataka.

Međutim, u mjeri u kojoj brisanje poveznica s popisa rezultata može, s obzirom na informacije o kojima je riječ, imati posljedice na zakonit interes korisnikâ interneta koji su potencijalno zainteresirani za pristup predmetnim informacijama, Sud konstatira da je potrebno pronaći pravednu ravnotežu između tog interesa i temeljnih prava osobe čiji se podaci obrađuju, a osobito prava na privatnost i prava na zaštitu osobnih podataka. Sud u tom pogledu ističe da, iako pravâ osobe čiji se podaci obrađuju doista općenito prevaguju nad navedenim interesom korisnikâ interneta, ta ravnoteža u određenim slučajevima ipak može ovisiti o naravi informacije o kojoj je riječ, o njezinoj osjetljivosti u odnosu na privatnost osobe čiji se podaci obrađuju kao i o javnom interesu za tu informaciju koji se može razlikovati osobito s obzirom na ulogu koju ta osoba ima u javnom životu.

Naposljetku, na pitanje omogućuje li Direktiva osobi čiji se podaci obrađuju da zahtijeva brisanje poveznica prema mrežnim stranicama s popisa rezultata zato što želi da navedene informacije u vezi s njom nakon određenog vremena budu „zaboravljene“, Sud ističe da, ako se temeljem njezinog zahtjeva utvrdi da je uvrštavanje tih poveznica na popis, a s obzirom na sve okolnosti slučaja, suprotno Direktivi, informacije i poveznice moraju biti izbrisane s popisa rezultata. Sud u tom pogledu primjećuje da čak i u početku zakonita obrada točnih podataka može s vremenom postati neusklađena s Direktivom ako su ti podaci, s obzirom na sve okolnosti pojedinog slučaja, neprikladni, ako nisu relevantni odnosno nisu više relevantni ili ako su pretjerani u odnosu na svrhe zbog kojih su obrađeni kao i na proteklo vrijeme. Sud dodaje i da, u okviru ocjene takvog zahtjeva koji je u vezi s obradom od strane operatera pretraživača podnijela osoba čiji se podaci obrađuju, treba osobito ispitati ima li ta osoba pravo na to da se informacije koje se na nju odnose više s njom ne povezuju u popisu rezultata nastavnom na izvršenu pretragu po njezinom prezimenu. Ako jest tako, poveznice prema mrežnim stranicama koje sadrže takve informacije treba izbrisati s popisa rezultata, osim ako ne postoje posebni razlozi, kao što je to uloga koju ta osoba ima u javnom životu, a koji opravdavaju prevagivanje javnog interesa na pristup tim informacijama u okviru takvog pretraživanja.

Sud precizira da osoba čiji se podaci obrađuju svoje zahtjeve može uputiti izravno operateru pretraživača, koji zatim mora valjano ispitati njihovu osnovanost. Ako nadzornik ne usvoji te zahtjeve, osoba čiji se podaci obrađuju može se obratiti nadzornom ili sudskom tijelu radi provedbe nužnih provjera i, posljedično, nalaganja operateru poduzimanja ispravnih mjera.

NAPOMENA: Zahtjev za prethodnu odluku dopušta sudovima država članica u okviru spora koji se pred njima vodi da upute pitanje Sudu vezano uz tumačenje prava Unije ili valjanost akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Nacionalni sud mora sam odlučiti o predmetu u skladu s odlukom Suda. Ova odluka isto tako obvezuje sve ostale nacionalne sudove koji bi vodili postupak o istom pitanju.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Slike objavljivanja presude dostupne su putem "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106